

Grote Kerk Gemeente

Dordrecht



zondag 19 september 2021 - 10.30 uur

16^e zondag na Trinitatis

voorganger: ds. P.L. Wansink
organist: Cor Ardesch
cantrix: Catrien Posthumus Meyjes
m.m.v. de cantorij 'Sura Cantat'

de kleur van deze zondag is groen

Op deze startzondag worden voor het eerst sinds lange tijd de liederen weer helemaal door gemeente gezongen. Er is geen aanmelding vooraf meer nodig. Na afloop is er gelegenheid in de omgang van de kerk kennis te maken met de activiteiten voor het komende seizoen. U kunt zich ook opgeven. We hopen dat u na de dienst nog even blijft!

- kloggelui vooraf: de Dordtse Dom klokken **3, 4, 5, 6** Gloria Te Deum
- orgelspel: Sonate VI F. Mendelssohn-Bartholdy
- welkom en korte afkondiging door de ouderling van dienst; stil gebed

VOORBEREIDING

gemeente gaat staan

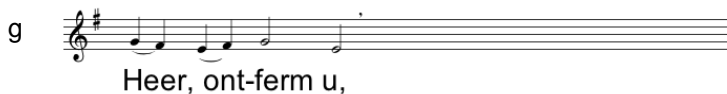
- bemoediging v Onze hulp in de Naam van de Heer,
g **Die hemel en aarde gemaakt heeft.**
- drempelgebed v Barmhartige God, - - -
- - - door Jezus Christus, onze Heer.
g **Amen.**
- zondagspsalm **psalm 122: 1, 3**

- 1 Hoe sprong mijn hart hoog op in mij,
toen men mij zeide: 'Gord u aan
om naar des Heeren huis te gaan!
Kom ga met ons en doe als wij!'
Jeruzalem, dat ik bemin,
wij treden uwe poorten in,
u, Godsstad, mogen wij ontmoeten!
Jeruzalem, van ver aanschouwd,
wel saamgevoegd en welgebouwd,
o schone stede, die wij groeten.
- 3 Bid heil toe aan dit Vredesoord:
dat die u mint bevredigd zij,
dat vrede in uw wallen zij,
gezegend zij uw muur en poort!
Jeruzalem, dat ik bemin,
wij treden uwe poorten in
om u met vrede te ontmoeten!
Om al mijn broeders binnen u,
om 's Heren tempel wil ik u,
o stad van God, met vrede groeten.

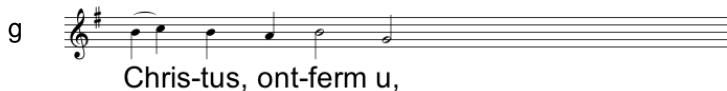
gemeente gaat zitten

- smeekebed vanuit de nood van de wereld,
besloten met kyrië en gloria **gezang 299f**

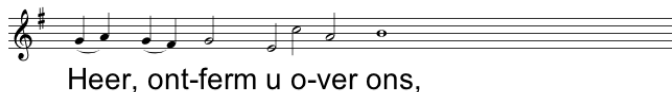
c Heer ontferm u,



c Christus, ontferm u,



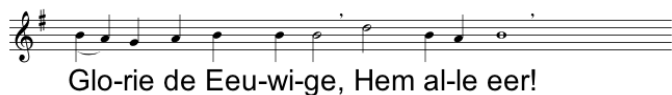
c



Heer, ontferm u over ons.

g

c Tegen het donker laten wij zingen,
meer dan een leven lang, grenzeloos groot,



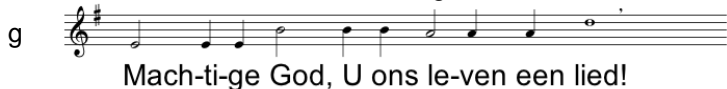
g

heeft Hij
hart voor
mensen!

c Glorie aan God alleen hoog in de hemel
en hier allerwegen, hier waar wij wonen
vrede voor mensen al zijn beminden –
zijn oog rust op hen.

g Glorie de Eeuwige, Hem alle eer!

c Laat onze adem U loven en zingen,



c Zegenen wij U al onze dagen,




dragen uw
naam als
een vuur


met ons mee.

g

- c Machtige God, Gij Zoon en geliefde,
hoor naar ons roepen, vragen om vrede;
draag van ons weg alle dood zelfgekozen,

g 
draag van ons weg heel de we-reld van schuld.

- c Gij zijt de enige, Gij onze Heer!

g 
Gij toch de eer-ste, weg voor ons uit!

- c Onder uw vleugels vinden wij leven,
komen op adem het duister voorbij.

g 
Mach-ti-ge God, Gij, Zoon en Ge-lief-de,
krach-ti-ge Geest, al-le glo-rie aan U!

DIENTST VAN HET WOORD

- groet v De Heer zal bij u zijn!
 g **De Heer zal u bewaren!**

- gebed bij de opening van het Woord

- lezing O.T.: Ezechiël 47: 1-12 (Naardense Bijbel)

- 1 Hij laat mij terugkeren
naar de ingang van
het huis,
en zie, er stromen wateren naar buiten
van onder de dorpel
van het huis naar het oosten,
want de voorkant van het huis
is op het oosten;
de waterstromen dalen neer

- van onder de rechter schouder van het huis,
van de zuidkant van het altaar.
- 2 Hij leidt mij door de noorderpoort
naar buiten
en laat mij buitenom draaien
naar de buitenpoort
die gewend staat
in de richting van het oosten;
en ziedaar waterstromen die opborrelen
vanuit de rechter schouder.
- 3 De man gaat op het oosten naar buiten,
met een meetlint in zijn hand,
en meet duizend el af;
dan laat hij mij het water oversteken:
water tot de schenen.
- 4 Weer meet hij er duizend af
en laat hij mij het water oversteken:
water tot de knieën;
weer meet hij er duizend af
en laat hij mij oversteken:
water tot de lendenen.
- 5 Weer meet hij er duizend af:
een beek
die ik niet eens kán oversteken,-
want de waterstromen staan zo hoog
dat het water is waar je moet zwemmen,
een beek die niet over te steken is.
- 6 Hij zegt tot mij:
heb je dat gezien, mensenzoon?
Dan helpt hij mij lopen en terugkeren
naar de oeverlip van de beek.
- 7 Als ik terugkeer,
ziedaar, op de oeverlip van de beek
is geboomte, zeer overvloedig,-
de ene kant en de andere kant.
- 8 Hij zegt tot mij:
deze wateren stromen weg
naar het Galilea in het oosten
en dalen neer op de Jordaansteppe;
zijn ze bij de zee aangekomen
in die stinkende watermassa's,
dan zullen die wateren genezen worden!-
- 9 geschieden zal het
dat alle levende ziel
waarvan het zal wemelen

- overal waar de beek komt, zal overleven
 en dat de vis zeer overvloedig zal worden;
 want zijn deze waterstromen
 daar aangekomen
 dan worden ze genezen en leven ze
 overal waar de beek komt;
- 10 geschieden zal het:
 er zullen vissers bij hem staan
 van Een Gedi tot Een Eglajim,
 droogplaatsen voor netten zullen er zijn;
 zijn vis zal er zijn naar zijn aard,
 en als de vis in de grote zee
 zo zeer overvloedig;
- 11 zijn moerassen en zijn poelen,
 die zullen niet genezen,
 aan het zout zijn die prijsgegeven;
- 12 aan de beek zal opschieten, op zijn oeverlip
 aan de ene kant en de andere kant,
 allerlei geboomte om van te eten, -
 welks blad niet verwelkt
 en welks vrucht niet opraakt:
 elke maand draagt het eerstelingen,
 want zijn waterstromen,
 uit het heiligdom komen die voort;
 zijn vrucht zal er zijn om te eten
 en zijn blad tot genezing!

- lied

gezing 653: 1, 3, 7

- 1 U kennen, uit en tot U leven,
 Verborgene die bij ons zijt,
 zolang ons 't aanzijn is gegeven,
 de aarde en de aardse tijd,
 o Christus, die voor ons begin
 en einde zijt, der wereld zin!
- 3 Gij zijt het water ons ten leven;
 de bronnen van de eeuwigheid
 zijn ons ter lafenis gegeven,
 zijn doorgebroken in de tijd.
 O Gij, die als een bron ontspringt
 in elk die tot U komt en drinkt.
- 7 O Christus, ons van God gegeven,
 Gij tot in alle eeuwigheid
 de weg, de waarheid en het leven,

Gij zijt de zin van alle tijd.
Vervul van dit geheimenis
uw kerk die in de wereld is.

gemeente gaat staan

- lezing N.T.: Johannes 7: 32-39 (NBV)

- 32 Toen de Farizeeën hoorden hoe er door de mensen over hem gesproken werd, stuurden zij en de hogepriesters dienaren om hem te arresteren.
- 33 Jezus zei: 'Ik zal nog een korte tijd bij u zijn, dan ga ik naar hem die mij gezonden heeft.
- 34 U zult me zoeken maar me niet vinden; u zult niet kunnen komen waar ik ben.'
- 35 Toen zeiden de Joden tegen elkaar: 'Waar gaat hij dan naartoe, dat wij hem niet kunnen vinden? Hij zal toch niet naar de Griekse diaspora gaan om de Grieken onderricht te geven?
- 36 Wat bedoelde hij dan toen hij zei: "U zult me zoeken maar me niet vinden; u zult niet kunnen komen waar ik ben"?'
- 37 Op de laatste dag, het hoogtepunt van het feest, stond Jezus in de tempel, en hij riep: 'Laat wie dorst heeft bij mij komen en drinken!
- 38 "Rivieren van levend water zullen stromen uit het hart van wie in mij gelooft," zo zegt de Schrift.'
- 39 Hiermee doelde hij op de Geest die zij die in hem geloofden zouden ontvangen; de Geest was er namelijk nog niet, want Jezus was nog niet tot Gods majesteit verheven.

- lofprijzing v Lof zij U, Christus
 g **in eeuwigheid, amen.**

gemeente gaat zitten

- woord voor de kinderen aan de hand van een verbeelding bij het eerste van de zeven werken van barmhartigheid: de hongerigen te eten geven.

Terwijl de kinderen naar de nevendienst gaan zingen we lied 1007, waarin de zeven werken van barmhartigheid centraal staan.

- lied **gezang 1007** (1 en 2 cantorij; overige coupletten allen)

- 1 Brood zal ik geven en water als wijn,
 een handvol genade om mens van te zijn.
- 2 Kom je van verre en roept men je na
 ik noem je mijn naaste, wees welkom, besta.
- 3 Is je beschutting verloren gegaan,
 in windvlagen zal ik mijn kleed om je slaan.

- 4 Teistert de koorts je met scheuten van vuur,
ik blijf aan je zijde, hoe lang het ook duurt.
- 5 Ben je veroordeeld tot tralies en steen,
ook dan laat ik merken: je bent niet alleen.
- 6 Als eens de dood je zal hebben begroet,
draag ik je in vrede Gods licht tegemoet.
- 7 Zó wil ik leven: eenvoudig en klein,
met twee lege handen een koningskind zijn.

- uitleg en verkondiging

Johannes 7,32-39 Ezechiël 47,1-12 startzondag

We hebben naar deze dag uitgekeken. Eindelijk kan er weer voluit gezongen worden door heel de gemeente. We hoeven ons niet meer te registreren en ook de anderhalve meter afstand lijkt langzaam te verdwijnen. We weten tegelijk maar al te goed dat het een wankel evenwicht is en dit coronavirus heeft ons voldoende duidelijk gemaakt dat het grillig is. Maar voorlopig zijn we toch blij – ook in de kerken- dat we weer bij elkaar mogen komen, dat we weer mogen zingen, dat kinderen weer hun plek mogen innemen, dat we weer gemeente kunnen zijn niet op afstand. Na afloop van deze dienst presenteren we het winterwerk en we hopen van harte dat we de komende tijd ook echt met elkaar aan de slag kunnen. Als corona ons als kerken iets geleerd heeft, dan is het dat het evangelie van Jezus Christus opbloeit in de ontmoeting van mensen. Met de Bijbeltekst van vanmorgen: stromen van levend water wellen op in zijn binnenste. Prachtig beeld: stromen van levend water in ons binnenste, een juichend blij mens, vol van Christus, vol van geloof, vol blijdschap. Deze dag is een dag van dankbaarheid, zonder aarzeling. Ik maak van de gelegenheid gebruik iets te zeggen over de actualiteit van dit moment. Hoe gaan we om met vaccinatie? Voor mij is van meet af aan duidelijk geweest: in een kerk bij voorkeur geen vaccinatiechecks, immers de kern van het evangelie is dat wij allen gerechtvaardigd zijn in Christus, en dus niet uit onszelf. Dat we bij Hem welkom zijn, niet omdat we zo goed zijn. Niet omdat we wel of niet gevaccineerd zijn. Ik voeg daaraan toe dat het - mij zeker met het oog op de zwakkeren in onze samenleving- verstandig lijkt dat we ons laten vaccineren. Te vaak heb ik de afgelopen periode aan het graf gestaan van gemeenteleden die zijn overleden aan Covid 19, dat heeft me keer op keer geraakt. Ik behoor tot de mensen die dankbaar zijn voor wat het vaccin ons heeft gebracht. Tegelijk: Te goed weet ik dat mensen erover aarzelen en twijfelen. Als het mogelijk blijft zou ik graag allen: gevaccineerden en niet-gevaccineerden ruimhartig een plaats geven in de kerk. Nogmaals

Christus is niet gekomen voor volmaakte mensen maar voor ons allen in onze worsteling, in onze zoektocht. Zelfs horen we vanmorgen dat waarheen Hij gaat wij hem niet kunnen vinden en volgen. En dan gaat het over zijn dood, zijn weg voor ons. Ons allen. Ik hoop dat het ons lukt samen gemeente te zijn en tegelijk voldoende veiligheid te waarborgen. Met recht een uitdaging. Het leek me goed dit toch te zeggen.

Maar: op de laatste en grote dag van het feest stond Jezus daar. Het is feest. Als vanmorgen. In Jezus' geval gaat het om het loofhuttenfeest, of in het Hebreeuws *Soekkot*. Het grote feest in de herfst, het oogstfeest dat morgen begint in Israël en het Jodendom van de diaspora. Dat is verspreid over de wereld, de verstrooiing waar in de lezing sprake van is. Een groot feest dat wij vooral kennen vanwege de loofhut met het open dak naar de hemel. Een tijdelijk onderkomen, want wij zijn onderweg, we zijn niet vastgepind aan één plek. Prachtig beeld voor de kerk, die immers ook voorttrekt de wereld rond, niet vastgeroest, niet verstikkend, maar ruimharig met het dak geopend naar de hemel, immers de Messias komt, de beloofde gezalfde van God.

En dan staat daar Jezus op de laatste grote dag van het feest. In Jeruzalem. In de dagen van Jezus werd op het loofhuttenfeest een week lang- elke morgen in een feestelijke stoet gelopen naar de waterbron van Gihon ten zuidoosten van de tempelheuvel, de bron leverde oa het water voor Siloam dat we kennen als de plek waar een verlamde man jarenlang naast dat water wachtte op genezing. Op loofhuttenfeest vulde een priester een gouden kruik met water en de processie riep: met vreugde zult ge water putten uit de bronnen van het heil (Jesaja 12,3). Dan trok de stoet weer door de waterpoort naar de stad waar de priester het water uitgoot rond het altaar. Is dat het moment en de plaats dat Jezus de menigte opwacht? Hij schreeuwde het uit: Als iemand dorst heeft, hij kome tot mij en drinke. Want wie in mij vertrouwen heeft, zoals de schrift zegt: rivieren van levend water zullen stromen uit zijn schoot.

Midden op het feest staat Jezus daar. Hij neemt het water van de ceremonie als beeld voor het levende water dat stroomt uit zijn schoot.

Maar dat is zoals vaak bij Johannes bewust dubbelzinnig. In de eerste plaats Jezus verwijst met nadruk naar de Schrift, de Bijbel, maar letterlijk citeert hij niet een Bijbeltekst. Dat is altijd schrikken voor de schriftgeleerden onder ons, maar het Nieuwe Testament gaat tamelijk vrij met de Bijbel om. En dat is niet alleen omdat de Bijbelschrijvers het niet zomaar konden opzoeken. Nee de Geest van de Schrift is soms belangrijker dan de letter. Zo ook hier: het gaat Jezus om de stromen van levend water. Maar waar zijn die te vinden? De eerste optie is dat 'zijn schoot' (lett. Zijn binnenste, je buik, waar je gevoel, je barmhartigheid zetelt) verwijst naar de Messias. Jezus spreekt dan over zichzelf in de 3^e persoon, maar hij citeert immers. Het levende water welt op uit de het diepste innerlijk van God zelf. Hij deelt dat uit, zoals de priester op het loofhuttenfeest. Christus is de bron van levende water. In zekere zin is Hij de levende tempel. Zoals de profeet Ezechiël op grootste wijze fris, helder, leven gevend water ziet stromen vanuit het binnenste van de tempel.

Ik benadruk nog maar een keer. Daar leven wij uit als gemeente. Wij putten levend water van Christus zelf. Hij geeft ons inspiratie, Hij geeft ons heil, Hij geeft ons een leven dat niet sterft. Daarom komen we hier samen. Wij allen. Zijn barmhartigheid, zijn binnenste.

Zeker. Maar Johannes de evangelist is bewust dubbelzinnig. Want, we hoorden Jezus zeggen: wie vertrouwen in mij heeft, zoals de schrift zegt, rivieren van levend water zullen stromen uit zijn schoot: dat kan toch ook de gelovige zijn. Wie put uit de bron van levend water, hij, zij zelf stroomt over van leven, vanuit ons welt die bron van leven op. Geloven is overstromen van liefde.

Zegt u nu niet dat dat niet waar is. Ik weet ook de eeuwen door is er veel mis gegaan in de kerken. Maar toch. Onze diaconie spoort ons de komende tijd aan de zeven werken van barmhartigheid centraal te stellen. Zorg voor de ander. Het is de kern van het volgen van Christus, ontwikkeld in de Middeleeuwen, ontleend aan het evangelie (Matteüs 25). Daarover nu nog niet zoveel: maar als wij ons spiegelen aan Christus, putten uit zijn bron van barmhartigheid, stromen we over, delen we uit. Dat is geloven, dat is kerk zijn, niet een zondag, niet een seizoen, maar een leven lang.

Hij zij wie in mij vertrouwen heeft zoals de schrift zegt: rivieren van levend water stromen uit zijn schoot.

Eer aan de Vader en de Zoon en de Heilige Geest, tot in de eeuwen der eeuwen,
Amen.

- lied

psalm 98: 1, 2, 3

- 1 Zing een nieuw lied voor God de Here,
want Hij bracht wonderen tot stand.
Wij zien Hem heerlijk triomferen
met opgeheven rechterhand.
Zing voor den Heer, Hij openbaarde
bevrijdend heil en bindend recht
voor alle volkeren op aarde.
Hij doet zoals Hij heeft gezegd.
- 2 Ja, Hij is ons getrouw gebleven,
Hij heeft in goedertierenheid,
naar de belofte eens gegeven,
het huis van Israël bevrijd.
Zijn volk is veilig in zijn handen.
Hij heeft zijn heerlijkheid ontvouwd.
Zo werd tot in de verste landen
het heil van onze God aanschouwd.

- 3 Laat heel de aarde een loflied wezen,
de psalmen gaan van mond tot mond.
De naam des Heren wordt geprezen,
lofzangen gaan de wereld rond.
Hosanna voor de grote Koning,
verhef, bazuin, uw stem van goud,
de Heer heeft onder ons zijn woning,
de Heer die bij ons intocht houdt.

DIENT VAN DE GEBEDEN

- dankgebed en voorbeden, steeds onderbroken door **gezang 368h**

v zo bidden wij U allen tezamen
g

- moment van persoonlijk gebed in stilte

- gezamenlijk Onze Vader

gemeente gaat staan

- slotlied

gezang 713: 1, 2, 5

- 1 Wij moeten Gode zingen
halleluja,
om alle goede dingen
halleluja,
al zijn wij vreemdelingen
in schande en in scha,
Gij zendt uw zegeningen
halleluja.

- 2 Hij schenkt de levensadem,
Hij geeft de levensgeest,
in schande en in shade
is Hij nabij geweest,



Ver- vul ons met uw Geest,



geef a- dem en kracht aan men-sen.

aan alwie
Hem

aanbaden,
aan ieder die Hem vreest,
komt Hij, de Heer, te stade,
de minsten allermeest.

- 5 Wij moeten Gode zingen
halleluja,
de Heer van alle dingen
die leeft in gloria,
met alle stervelingen,
niets komt zijn eer te na,
wij moeten Gode zingen
halleluja.

- uitzending en zegen
allen: **Amen.**

- uitleidend orgelspel: Allegro uit Concerto a-moll J.S. Bach

